

XCVIII.

АСЕ ЛЕЖИ НОВЧАНЬ	Čita se: Ase leži Gjuren
□ЗКШИЋЬ	Vukšić
† АСЕ СЂ	† Ase sje-
ҮС : ГРВ	če : gru-
БАУЬ	bač.

Gosp. Petar Sarjanović, učitelj u dolnjom Hrasnu u Hercegovini, poslao mi je sedam nadpisa iz Hercegovine, ali su gotovo svi štampani, uz dotični opis, u Viestniku. Nadpis pod br. 2—3 nije štampan, pa ga eto i navadjam. Nadpis pod br. 7 slabo je prepisan, te ga se nemože urediti.

Spomenuti su nadpisi većinom s *Boljuna* (u Hercegovini, na jugu Stôca povrh Rašanskoga blata), pa rek bi, da je i navedeni, a to po imenu **НОВЧАНЬ**, jer je poznat slijedeći nadpis s Boljuna:

AO **АРО** Čita se: Ao Aro

АСЕ ЛЕЖИ	Ase leži
ДОБРА ЖЕ	Dobra že-
ИА СПАНА	na Stana
НОВЧАНОВА	Gjurenova
ЗАСИЧЕ	zasiče
ДЕВИ Я А	Devi ja a
ПИШЕ.	piše.

Vid Vuletić-Vukasović.

Sredovječni natpisi u Zadru.

U dvorištu pred starinskom crkvom S. Krševana staje na zidu naslonjene nadgrobne ploče, koje sačinjavaju čest crkvnog pločnika. Sedam ploča nose sljedeće natpise.

I.

+ S · Đ · S · RICHOLIA ·	† S(epoltura). De. S(er). Nichola
Đ · GRIGOR · Đ · FIGAZOL	d(e) . Grigor(io) . d(e) . Figazol
ĐA · ZARA · E · ĐE SO REDI	da Zara . e de so redi.

Pod natpisom je grb trokutan štit. Na njemu je penjući se lav okrenut put desne. Više njegovijeh prednjijeh šapa kao list.

II.

HIC JACET ALEXANDER¹⁾ · CA
ROL' · ET MARC²⁾ · FILII S' MATEI
D' ARZILADA³⁾ D' BONOIA · P · S · D ·
D · U · QD · MASARII⁴⁾ MIMICION ·
VM IA'DRA · Q · OBIERUT · DIA ·
XIS · AUGUSTI⁵⁾ · SUB ANNO⁶⁾ · D · M ·
CCCC · XLI

Cita se: Hic jacet Alexander . Carol(us) . et Marc(us).. filii S(er) Matei d(e) Arzilada d(e) Bono(n)ia . p(ro) S . D . D . V . (*pro serenissimo domino dominio Venetiarum*) etc. Masarii Mimicionum (*municipionum*) Jadre.q(ui) . obieru(n)t . die . XV . Augusti . sub anno domini M . CCCC . XLVIII.

III.

Na ploči trokutan grb štit iznutra obrubljen poput pile nazubljenijem zarezima. Na njemu je orao rastvorenijem krilima glavom okrenutom put desne. Više grba u izdubini natpis:

+ SEPULT	Cita se: + Sepult-
URA · NICAO	ura . Nico-
LAI · DE · LIT	lai . de . Lit-
DOR : ET · EI'	cor : et . ei(us)
HEREDUM	heredum.

IV.

· M · CCCC · L · XXXV · A'DI Cita se: . M . CCCC . L . XXXV . Adi · V · D · ZENARO⁷⁾ · SEPVLIT . V . d(e) . Zenaro . sepult- VRH · D · SER · NICHOLO ura . d(e) . Ser . Nicholo . Dra- · DRAPIERO⁸⁾ · D · CARA · Q · S · piero . d(e) . Zara . quondam MICHAELIS · E DI SO EREDI S(er) Mickaelis . e di so eredi.

V.

Ulomak ploče sa natpisom:
V · A'DI · XV · DE · LVIO · Cita se: (A . D . MCCC . . .) V · Adi .
MICHOVILE · DRAPIER · XV . de . Luio . (Sepultura de Ser) Michovile . Drapier . de · DE · CARA⁹⁾ · A'DI · SVO RE'DI Zara . e di suo redi.

¹⁾ U svezi AL i AR. ²⁾ U svezi AR. ³⁾ U svezi AR. ⁴⁾ U svezi AR.
⁵⁾ U svezi AU. ⁶⁾ U svezi AR. ⁷⁾ U svezi AR. ⁸⁾ U svezi AP. ⁹⁾ U svezi TR.

VI.

Na velikoj pločurini urezan o traku obješen grb kao na ploči III. samo što je orlu još na glavi oroz. Više grba je natpis:

VIR FUIT EGREGIUS · VIR PACIS CLARUS
 ET ARMIS¹⁾ · NOMINE TOMASIUS PE
 TRICIA GENTE · CREATUS · CONSUL
 TOR PATRIA VENETORUM FIDUS
 AMICUS · ARIDA SUB²⁾ ISTO DIMISITOS
 SEPULCHRO³⁾ · OPTA CELESTI SOR
 TITUS GAUDIA VITE ·

Cita se: Vir fuit egregius .

Vir pacis clarus et armis .

Nomine Tomasius Petrica gente creatus .

Consultor patri(a)e, venetorum fidus amicus .

Arida sub isto dimisitos sepule(h)ro

Optima celesti sortitus gaudia vit(a)e

VII.

Trokutan grb štit. Na sred grba mostac. Više mosca dva krina, a pod njim u srijedi jedan. Više grba izlizan natpis:

ANNO · D̄MI · M̄LO · AAAA VII · SPLRA · MILCHI · M ACELATORIS · Z EIU HEREDUM" = —	Čita se: Anno . D(omi)ni M(il)l(esim)o. CCCCVII . S(e)p(u)l(tu)ra Milchi Macelatoris . et eiu(s) heredum.
---	--

VIII.

U muzeju, bivšoj crkvi S. Donata, na galeriji, stoje sljedeća dva nadpisa:

1. Na grobnoj ploči grb poput onoga na ploči VII. samo što je mostac pretvoren u klin. Više grba je natpis:

ODCCCCXVI · DIE · VIII · Čita se: MCCCCXVI . Die . VIII .

APRILIS · HIC · EST · SEPVL TVRA · HEREDVM · FILIO VM · MILCHI · MACALAT ORIS · DE · JADRA ·	Aprilis . Hic . est . sepul- tura . heredum . filior- um . Milchi . Macalat- oris . de . Jadra .
---	---

¹⁾ U svezi HR. ²⁾ U svezi UB. ³⁾ U svezi UL.

IX.

2. Na jednom nadvratniku je natpis:

PETRO CHRYSAVO¹⁾ IVRIS CONSVLTO
HVIVS ÆDIS PRÆSIDI BENEMERITO
DONATVS PRONEPOS²⁾ F·C·OB·MCCCC³⁾.

U Korčuli, dne 26. srpnja 1890.

F. Radić.

K r i t i k a.

(Konac. Vidi br. 3).

O komadu br. 29 ništa negovori g. B., a očito je to ulomak plosnoredzane tice, zar orla, kojega je sačuvan rep i tri kreljuti lijevoga krila. I on je s naopaka nacrtan a povaljeno pečatan.

Gosp. B. neopisuje ulomke br. 30 i 31. Teško bi bilo pogoditi čemu je pripadao poput čepa napravljen komad br. 30. Na br. 31, koji je razdijeljen na četiri pojasa, opažaju se u gornjem pojusu kao tragovi tice. U drugom je pojusu niz palmeta zdrženijeh kao u br. 28; treći, najširi pojas je prazan, a u najdonjemu je pojusu urezano vizantinsko oponašanje lezbičnog kyma. Taj je komad po svoj prilici čest nadvratnog luka, jer nosi na sebi slabe neke uspomene rimskoga luka urešena poput arhitrava, a mogao bi da bude i čest luka ciborija. Sva je prilika, da taj komad potiče iz VI ili VII vijeka.

Ulomak br. 36 može da pripada obrubu ciborija, kako piše g. B., ali „pluteja“ nemislim, jer u koliko mi je poznato niggje kuke nijesu nagjene na plutejima. Ulomak br. 24 nemarno je nacrtan, pa se nemože da razabere njegova izradba niti mu je pouzdana veličina. On sadrži iste motive i isto njihovo poredanje, kao i br. 36, samo što su mu kuke okrenute na protivnu stranu. Obadva ta komada su našasta u groblju na Kapitulu, i g. B. kaže, da su obadva od „domaćeg kamena“, dakle svakako od istoga gradiva, te ako su jim jednakе širine i jednakе izradbe, cijenim, da pripadaju svakako istomu spomeniku, ako li ne i istomu komadu obruba ciborija, jedan s desne, a drugi s lijeve strane, kako je suditi po simetričnom položaju kuka jednog i drugoga komada. I po ovom slučaju se lako može razumjeti, kolika je potreba, da naše hrvatske iskopine budu svekolike tačno i vjerno nacrtane.

Ob obrubnoj pletenici na komadu 37, piše g. Bulić, da je „motiv običan u drugoj perijodi starokršćanske umjetnosti.“ Takova općenita klasifikacija nemože nikoga da zadovolji, pa je trebovalo, da g. B. bude potonje opisao tu pletenicu. Ja sam u svojem pokušaju klasifikacije vrpčastijeh uresa ovu pletenicu nazvao bio⁴⁾ „dvostrukom pletenicom zaruženom sa

¹⁾ U svezi HR. ²⁾ U svezi NE. ³⁾ fieri curavit obiit 1400.

⁴⁾ V. Viestnik god. XII. Br. 1, str. 13.